

Sygn. akt III CSK 76/11

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 2 grudnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Hubert Wrzeszcz (przewodniczący)

SSN Wojciech Katner (sprawozdawca)

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa Szpitala Uniwersyteckiego w K.
przeciwko Narodowemu Funduszowi Zdrowia –Oddziałowi
Wojewódzkiemu w K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Cywilnej

w dniu 2 grudnia 2011 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego

z dnia 17 września 2010 r.,

oddala skargę kasacyjną i zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2700,- (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 17 września 2010 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację pozwanego Narodowego Funduszu Zdrowia – Oddziału w K. od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 12 marca 2010 r. w sprawie z powództwa Szpitala Uniwersyteckiego w K. o zapłatę.

W sprawie zostało ustalone, że strony łączyła umowa, na podstawie której pozwany opłacał wykonywane przez powoda usługi medyczne, między innymi w zakresie świadczeń specjalistyczno-ambulatoryjnych i do nich należało wykonywanie zabiegów angiografii substrakcyjnej. W latach 2006-2007 wykonano 326 takich zabiegów przez nakłucia dożylna, a nie tętnicze, jak to było wymagane przez przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 sierpnia 2005 r. w sprawie warunków bezpiecznego stosowania promieniowania jonizującego (Dz.U. Nr 194, poz. 1625, dalej jako rozporządzenie). Ustalono, że zabiegi przez nakłucia dożylna były wykonywane wobec pacjentów, dla których było to wskazane medycznie i spełniało, jak potem wykazywali powołani biegli, trzy wymagane przesłanki angiografii substrakcyjnej (akwizycja cyfrowa, angiografia i wymazanie tła). Mimo to, pozwany, kwestionując prawną dopuszczalność zabiegów metodą dożylną odmówił zapłacenia za te zabiegi.

Sąd pierwszej instancji, dzieląc wnioski wynikające z opinii biegłych uznał, że podstawowe znaczenie ma wiedza medyczna, a nie niezgodność z rozporządzeniem, które zostało wydane na podstawie delegacji przewidzianej w ustawie z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo atomowe (jedn. tekst Dz.U. z 2007 r. Nr 42, poz. 276). Przepisy tego rozporządzenia, wskazując na warunki bezpiecznego stosowania promieniowania jonizującego nie mogą być jedyną przesłanką wyboru metody badania w konkretnym wypadku, jeśli wzgląd na stan zdrowia pacjenta wymaga zastosowania nakłucia dożylnego, zamiast tętniczego. Wybór ten, mimo naruszenia stanowiącego o tym przepisu rozporządzenia, nie może być uznany samoistnie – zdaniem Sądu – za naruszenie postanowień umowy zawartej między stronami. Ponadto, do końca 2006 r., a tego czasu dotyczy 310 z 317 zakwestionowanych badań, w katalogu zabiegów nie było sprecyzowania, że angiografia substrakcyjna ma być dokonywana tylko poprzez nakłucia tętnicze.

Z tych względów Sąd Okręgowy przyjął, że pozwany nie miał podstaw do odmowy zapłacenia wynagrodzenia za wykonane badania oraz do naliczenia kary umownej i uwzględnił powództwo na podstawie art. 750 w związku z art. 735 § 1 k.c.

Rozpoznając apelację pozwanego Sąd drugiej instancji uznał prawidłowość zaskarżonego rozstrzygnięcia, przyjmując jednocześnie, że strony łączyła umowa przewidziana w art. 132 – 161 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (jedn. tekst Dz.U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm., dalej u.ś.o.z.) i z tej przyczyny podstawę zasądzzonego roszczenia stanowi art. 155 tej ustawy, a nie przepisy kodeksu cywilnego. Dla uzasadnienia trafności uwzględnienia powództwa Sąd Apelacyjny przytoczył dodatkowo art. 4 ustawy z dnia 5 grudnia 1995 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (jedn. tekst Dz.U. z 2008 r. Nr 136, poz. 857 ze zm., dalej u.z.l.) oraz art. 354 § 1 i 2 k.c.

W skardze kasacyjnej pozwany zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj. art. 155 u.ś.o.z. poprzez wadliwe uznanie, że przepis ten znajduje zastosowanie w ustalonym stanie faktycznym do zasądzenia wynagrodzenia od pozwanego na rzecz powoda; § 11 ust. 5 pkt 4 rozporządzenia i art. 33c ust. 1 i 2 ustawy Prawo atomowe oraz art. 4 u.z.l. poprzez zaniechanie wykładni tych przepisów oraz ich wadliwe zastosowanie w stanie faktycznym, bliżej nieokreślonymi względami medycznymi i dobrem pacjenta; art. 2, 7 i 83 Konstytucji poprzez niezastosowanie konstytucyjnych zasad demokratycznego państwa prawnego, praworządności oraz działania organów władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa. Naruszenie przepisów postępowania dotyczy art. 385 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c. poprzez oddalenie apelacji w całości oraz art. 328 § 2 w związku z art. 382 k.p.c. przez brak należytego wskazania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia i brak obligatoryjnych elementów uzasadnienia wyroku, w tym wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku. Skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie orzeczenie co do istoty sprawy i zasądzenie kosztów postępowania. W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona powodowa wniosła o oddalenie skargi i zasądzenie kosztów postępowania.

Na podstawie art. 398⁸ § 1 k.p.c. stanowisko w sprawie zajął Prokurator Generalny, który wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpatrując najpierw zarzuty naruszenia przepisów postępowania cywilnego należy uznać, że bezzasadne są twierdzenia skarżącego odnoszące się do niezastosowania art. 385 k.p.c. Skoro Sąd drugiej instancji nie podzielił zarzutów apelacji w kwestii naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów prawa materialnego i procesowego, to prawidłowo na podstawie powołanego przepisu oddalił apelację. Nie mógł naruszyć podnoszonego przez skarżącego w związku z tym przepisem art. 398¹⁴ k.p.c., gdyż przepis ten dotyczy uwzględnienia skargi kasacyjnej, a więc w ogóle nie dotyczy orzekania przez Sąd Apelacyjny.

Nie są również zasadne podniesione w skardze zarzuty naruszenia art. 328 § 2 w związku z art. 382 k.p.c. Sąd drugiej instancji wskazał podstawę faktyczną, nie zmieniając ustaleń stanu faktycznego dokonanych przez Sąd Okręgowy. Błędem Sądu w uzasadnieniu wyroku drugiej instancji było nie wskazanie wprost, że Sąd Apelacyjny przyjął jako własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji. Jednak błąd ten w okolicznościach sprawy nie miał żadnego znaczenia dla jej rozstrzygnięcia, a pomimo takiego braku w uzasadnieniu, wyrok Sądu Apelacyjnego poddaje się kontroli kasacyjnej. Jak wskazuje trafnie orzecznictwo Sądu Najwyższego, naruszenie przez sąd drugiej instancji art. 328 § 2 k.p.c. w ten sposób, że uzasadnienie orzeczenia nie odpowiada w całości wymaganiom powołanego przepisu tylko wyjątkowo może stanowić podstawę skargi kasacyjnej (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.), to znaczy tylko wtedy, gdy stwierdzone wady mogły mieć wpływ na wynik sprawy (zob. orzec. SN z dnia 18 kwietnia 1997 r., I PKN 97/97, OSNAPiUS 1998, nr 4, poz. 21; orzec. SN z dnia 13 maja 1997 r., II CKN 112/97, niepubl.; orzec. SN z dnia 26 listopada 1999, III CKN 460/98, OSNC 2000, nr 5, poz. 100; orz. z dnia 13 czerwca 2000 r., V CKN 69/00, niepubl.; wyrok SN z dnia 13 listopada 2003 r., IV CK 183/02, Lex nr 164006; wyrok SN z dnia 28 listopada 2007 r., V CSK 288/07, Lex nr 488983). W niniejszej sprawie taka sytuacja nie występuje.

Opierając się na tych samych, co poprzednio przepisach postępowania cywilnego skarżący niezasadnie podnosi zarzut niewskazania w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku podstawy prawnej rozstrzygnięcia, podczas gdy Sąd to uczynił, powołując art. 155 u.ś.o.z. Jest to przyznane w skardze kasacyjnej, skoro znajduje się w niej zarzut błędnej wykładni tego przepisu co do wadliwego uznania przez Sąd, że ma on zastosowanie w ustalonym stanie faktycznym do zasądzenia wynagrodzenia na rzecz powoda.

Odnosząc się do zarzutów skargi kasacyjnej w zakresie naruszenia prawa materialnego, należy rację przyznać skarżącemu, że art. 155 u.ś.o.z. nie określa wprost ani wysokości, ani metody ustalania wynagrodzenia z tytułu umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej. Jednakże w przepisie tym stanowi się, że do umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej stosuje się przepisy kodeksu cywilnego, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej. O wynagrodzeniu stanowią art. 132 ust. 1 i art. 136 pkt 4 i 5 u.ś.o.z., a przepisy te mieszczą się w powołanych przez Sąd art. 132 – 161 tej ustawy. Z kolei, w zakresie obowiązku zapłaty wynagrodzenia, na podstawie art. 155 u.ś.o.z. należy stosować przepisy kodeksu cywilnego o wykonaniu zobowiązań. Powiązanie tych przepisów uzasadnia zasądzenie wynagrodzenia, w szczególności przez to, że odwołując się do art. 155 powołanej ustawy Sąd Apelacyjny wskazał jednocześnie w uzasadnieniu wyroku, iż tą podstawą nie jest przyjęty przez Sąd pierwszej instancji art. 750 w związku z art. 735 k.c. Wskazanie podstawy prawnej nie jest wprawdzie wyraźne w zaskarżonym wyroku, ale wystarczające do stwierdzenia, że mimo błędów w uzasadnieniu możliwa jest kontrola kasacyjna rozstrzygnięcia i uznanie, że orzeczenie Sądu drugiej instancji odpowiada prawu (por. wyrok SN z dnia 3 grudnia 2010 r., I PK 122/10, Lex nr 738392).

Nie jest zasadne zarzucanie zaskarżonemu wyrokowi naruszenie przepisów ustawy Prawo atomowe (art. 33c ust. 1 i 2) i ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry (art. 4), z uwypukleniem naruszenia rozporządzenia, wydanego na podstawie delegacji Prawa atomowego. W uzasadnieniu Sądów w toku instancji zostało wykazane, że przyjęta przez powoda metoda badania angiografii substrykcyjnej przez nakłucie dożylnie, a nie dotętnicze wynikała ze stanu zdrowia pacjentów i przeciwwskazań medycznych, co zaaprobowali powołani biegli. Opinie

biegłych nie były skutecznie zakwestionowane przez pozwanego, więc mając na uwadze związaną z Sądem Najwyższym w postępowaniu kasacyjnym dokonanymi ustaleniami stanu faktycznego i oceną dowodów (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) nie można podzielić zarzutów skarżącego co do naruszenia powołanych w skardze przepisów w kwestii wybranej przez pozwanego metody wykonania badań. Niezasadne jest twierdzenie o kierowaniu się przez Sąd przy wykładni i zastosowaniu powoływanych przepisów prawa atomowego i ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentystry bliżej nieokreślonymi względami medycznymi i dobrem pacjenta, skoro to zostało szczegółowo w sprawie wyjaśnione. W takim razie nie można także kwestionować wykonania przez strony zawartej między nimi umowy w odniesieniu do zlecenia przeprowadzenia badań.

Zasadności są również pozbawione zarzuty skargi kasacyjnej dotyczące naruszenia przez zaskarżony wyrok przepisów Konstytucji. Jak trafnie wskazuje w swoim stanowisku Prokurator Generalny, art. 2, 7 i 83 Konstytucji nie mogą stanowić podstawy prawnej rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie. Przepisy te są źródłem gwarancji praw obywatelskich, realizowanych poprzez przepisy ustaw, stanowią więc wzorzec konstytucyjny służący do oceny konstytucyjności ustaw, a nie źródło uprawnień dochodzonych na drodze sądowej.

Mając to na względzie Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. oddalił skargę kasacyjną, rozstrzygając o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.